

سفر به مکزیک

چند روزی است برای شرکت در کنفرانس Multi-Culturalism و تدریس دوره "Islam and Modernity" در دانشگاه کاتولیک UPEAP، به شهر Puebla مکزیک آمده‌ام. در کنفرانس، تحت عنوان "Islam and Violence" سخنرانی کردم؛ در سخنان خود با تفکیک میان چهار تلقی از اسلام در جهان امروز، نسبت میان هر یک از این روایتها با "خشونت" را بررسی کردم. مارتا نوسبام، استاد نامبردار گروه فلسفه دانشگاه شیکاگو نیز از سخنرانان مدعو این کنفرانس بود، او تحت عنوان "Anger and Forgiveness" صحبت کرد، موضوعی که برگرفته از کتاب تازه منتشر شده او در سال ۲۰۱۶ بود؛

وی با تبیین تجربه گاندی، مارتین لوتر کینگ و نلسون ماندلا، موضع خود درباره چگونگی فعالیت مدنی در عرصه اجتماع و سیاست را تبیین کرد. دو سخنران دیگر نیز درباره موانع تحقق «چند فرهنگ گرایی» در جوامع سخن گفتند و بر اهمیت و ضرورت آن جهت تحقق سازو کار دموکراتیک تاکید کردند.

هر دو سخنران، وضعیت کنونی کشورهای آمریکای لاتین با دهه ۹۰ میلادی را از این حیث با هم مقایسه کردند... در حاشیه کنفرانس، مجال گفتگوی با مارتا نوسبام دست داد: درباره وضعیت گروه فلسفه دانشگاه شیکاگو که به تعبیر او، نیمی از اعضای آن نظیر جیمز کونانت و استنلی گول ویتگنشتاینی اند و نیمی از آنها غیر ویتگنشتاینی، با هم صحبت کردیم. نوسبام با فلسفه ویتگنشتاین متاخر همدلی داشت، مشروط بر اینکه، به تعبیر او به تخفیف و دست کم انگاشتن علم تجربی نینجامد؛ نوسبام از جشن تولد هیلاری پاتنم هم یاد کرد که آخرین بار او را قبل از مرگش در آنجا دیده بود و تاکید کرد که می دانی پاتنم هم خیلی فلسفه ویتگنشتاین را دوست داشت.

افزون بر این، درباره انتخابات پیش روی ریاست جمهوری آمریکا با هم صحبت کردیم. نوسبام، هم نگران پیروزی ترامپ بود، هم دلنگران سر برآوردن سنדרز و می گفت در شرایط کنونی بهترین گزینه کلینتون است. در سخنان ترامپ نوعی ترویج و بسط نفرت را می دید، در سنדרز هم، به رغم «عدالت اجتماعی» ای که از آن سخن می گوید، پوپولیسم پرننگی را می دید...

دو روز قبل، به اتفاق سخنرانان کنفرانس، از ساختمان شهرداری Puebla دیدن کردیم؛ راهنما، اسناد روزگاری را که مکزیک در قرن شانزدهم به مدت حدودا سه قرن مستعمره اسپانیا بود، به ما نشان داد. پس از آن، از یک کلیسای بزرگ زیبای کاتولیک (cathedral) دیدن کردیم. معماری زیبای کلیسا متأثر از معماری اسلامی بود و یادآور، و تداعی کننده روزگاری که فتوحات اسلامی تا اسپانیای کنونی پیش روی کرده بود.

هنگامی که از کلیسا بیرون آمدیم، نوسبام به من گفت بخش زیادی از مردم مکزیک به کلیسا می روند و در مراسم مذهبی شرکت می کنند و مسیحی اند. سپس اضافه کرد که مکزیک به کشورهای مسیحی ای چون آمریکا، کانادا و برخی از کشورهای اروپایی و آسیایی کشیش صادر می کند....